

De deelgeschilprocedure in de praktijk

Mr. drs. M.J.J. de Ridder*

1 Inleiding

In het vorige nummer van TvGR (2011, nr. 8) is de 'Kroniek rechtspraak civiel recht' gepubliceerd. Hierin wordt ingegaan op de ontwikkelingen in de jurisprudentie in de periode januari 2010 t/m september 2011. De deelgeschilprocedure is hierin onbesproken gelaten en komt in dit artikel aan bod.

De Wet deelgeschilprocedure voor letsel- en overlijdensschade (Wet deelgeschillen) is in werking getreden per 1 juli 2010¹ en de eerste uitspraak werd op 23 september 2010 gewezen.² Een deelgeschilprocedure maakt het mogelijk in het buitengerechtelijke afwikkelingstraject van een vordering tot vergoeding van letsel- of overlijdensschade een oordeel van de rechter te vragen over een geschilpunt dat partijen verdeeld houdt.³ De deelgeschilprocedure is een verzoekschriftprocedure en het toepassingsgebied van de procedure is niet beperkt tot specifieke onderwerpen. Voorwaarde is dat de verzochte beslissing kan bijdragen aan de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst (art. 1019w Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv)). Partijen krijgen hiermee een extra-instrument om een impasse in de buitengerechtelijke onderhandelingen te doorbreken.⁴

* Michel de Ridder is werkzaam als advocaat bij KBS Advocaten te Utrecht.

1 Stb. 2010, 221.

2 Zie Rb. 's-Hertogenbosch (sector kanton, locatie Eindhoven) 23 september 2010, LJN: BN8382. In die zaak hadden partijen reeds een vaststellingsovereenkomst gesloten. Het enige geschilpunt dat partijen nog verdeeld hield waren de buitengerechtelijke kosten. Volgens de kantonrechter betrof dit echter geen deelgeschil in de zin van de wet, zodat het verzoek werd afgewezen.

3 De wet ziet dus niet specifiek op letselschadezaken op het gebied van medische aansprakelijkheid. Vereist is wel dat het moet gaan om aansprakelijkheidszaken. Zo valt een geschil met een ongevallenverzekeraar buiten het bereik van de wet (zie bijv. Rb. Arnhem 2 mei 2011, LJN: BQ3863). Als het geschil gaat om beschadiging van een zaak en waarbij sprake is van een nauwe samenhang met een letselschade, is de wet wel van toepassing, aldus Rb. Breda 2 mei 2011, LJN: BQ3226, JA 2011, 129, NJF 2011, 249.

4 Zie voor nadere informatie o.a.: A.J. Akkermans & G. de Groot, 'De deelgeschilprocedure voor letsel en overlijdensschade: nieuwe verantwoordelijkheden voor de rechter en voor partijen', TVP 2010, nr. 2, p. 29-36.

Sinds de inwerkingtreding is er een groot aantal deelgeschilbeschikkingen geweest, zowel op het gebied van het medisch aansprakelijkheidsrecht als daarbuiten.⁵ In dit artikel zal daar nader op worden ingegaan. Daarbij zal achtereenvolgens worden ingegaan op de geschilpunten waarover de deelgeschilrechter uitspraak heeft gedaan (par. 2), de afwijzingen van het verzoek op niet-inhoudelijke gronden (par. 3) en de kostenvergoeding (par. 4). Het artikel zal worden afgesloten met een conclusie (par. 5).

2 De deelgeschillen

De geschillen waarover de deelgeschilrechter uitspraak heeft gedaan zijn zeer divers. In het bijzonder zijn te noemen uitspraken waarbij de deelgeschilrechter een beslissing neemt over:⁶

- 1) de schade(posten);
- 2) de aansprakelijkheid;
- 3) de gebondenheid van partijen aan een deskundigenbericht;
- 4) het gelasten van een deskundigenbericht.

2.1 Vaststelling van schade(posten)

Een voorbeeld waarbij de deelgeschilrechter zich uitlaat over de schade is de beschikking van de Rechtbank Utrecht van 9 februari 2011.⁷ In die beschikking oordeelde de deelgeschilrechter dat een 78-jarige patiënte die als gevolg van een medische fout ernstig hersenletsel had opgelopen, geen vergoeding voor verhuiskosten kon vorderen, maar wel de kosten van verbouwing en de kosten verbonden aan permanente verzorging gedurende 24 uur per dag. Het smartengeld werd door de deelgeschilrechter begroot op € 100.000. Een ander voorbeeld is de beschikking van de Rechtbank Utrecht van 26 januari 2011.⁸ In die zaak werd geoordeeld dat de advocaatkosten in verband met het voeren van een tucht-

5 Volgens G. de Groot kan echter nog niet van een grote toestroom van procedures worden gesproken. In haar artikel 'De deelgeschilprocedure in de praktijk: goede start, spannende vlucht, behouden landing' (TCR 2011, nr. 2, p. 41-49), geeft ze aan dat ten tijde van het schrijven van haar bijdrage (medio april 2011) 41 deelgeschiluitspraken zijn gepubliceerd. Zo ook: A.J. Van & A.J. Akkermans in hun artikel 'Effect deelgeschilprocedure veel groter dan zichtbaar aan alleen het aantal uitspraken', TVP 2011, nr. 3, p. 82-88. Zij geven aan in juli 2011 op <www.rechtspraak.nl> in totaal zestig deelgeschiluitspraken te hebben gevonden. A.R. van Klinken komt over de periode 1 juli 2010 tot 5 oktober 2011 op zeventig uitspraken (in: *De deelgeschilprocedure voor letsel- en overlijdensschade*, Tilburg: Celsus juridische uitgeverij 2011, par. 3.1.1.). Het werkelijke aantal deelgeschilprocedures zal uiteraard aanzienlijk hoger zijn. Bovendien lijkt de stroom van zaken pas zeer recent op gang te zijn gekomen.

6 Het betreft hier geen limitatieve opsomming, andere voorbeelden die buiten deze opsomming vallen zijn bijvoorbeeld: Rb. Maastricht 24 mei 2011, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 35 (inzake verjaring); Rb. Breda 11 juli 2011, LJN: BR1988, JA 2011, 170 (eigen schuld); Rb. 's-Hertogenbosch 9 juni 2011, LJN: BQ7692, JA 2011, 155 (inzake bewijswaarde van een observatie); Rb. Maastricht 17 mei 2011, LJN: BQ5685 (erkenning van aansprakelijkheid); Rb. Zutphen 4 mei 2011, LJN: BQ3332 (schadebeperkingsplicht); Rb. Rotterdam 6 april 2011, LJN: BQ0244 (uitleg vaststellingsovereenkomst); Rb. Amsterdam 23 december 2010, LJN: BP1581 (causaal verband tussen ongeval en beperkingen) en Rb. Arnhem 20 oktober 2011, LJN: BU4405 (causaal verband tussen te laten verrichten keizersnede en invaliditeit kind).

7 Rb. Utrecht 9 februari 2011, LJN: BP5568, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 13.

8 Rb. Utrecht 26 januari 2011, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 8.

procedure tegen een arts niet als buitengerechtelijke kosten konden worden verhaald. Sinds het arrest van de Hoge Raad van 6 juni 2005⁹ is dat vaste jurisprudentie.¹⁰

De deelgeschilrechter kan overigens ook worden verzocht de schade vast te stellen als de aansprakelijkheid (nog) niet vaststaat. Dit volgt uit de uitspraak van de Rechtbank Zutphen van 2 december 2010.¹¹ Het ging in die zaak om een patiënt wiens pink geamputeerd was. De patiënt meende dat sprake was van een behandelfout en had het ziekenhuis voor de amputatie aansprakelijk gesteld. De beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar van het ziekenhuis had de aansprakelijkheid afgewezen, maar betaalde de patiënt desondanks toch een bedrag van € 7.500 voor immateriële schade, een bedrag van € 10.000 ter zake de kosten van rechtsbijstand (buitengerechtelijke kosten) en een slotuitkering van € 3.500. Omdat de patiënt hiermee geen genoegen nam, verzocht het ziekenhuis de deelgeschilrechter te Zutphen de schade vast te stellen. Deze achtte de reeds betaalde bedragen, te weten een bedrag van € 7.500 voor de immateriële schade en € 10.000 voor de buitengerechtelijke kosten, toereikend. Het ziekenhuis werd niettemin veroordeeld in de kosten van de deelgeschilprocedure aan de zijde van patiënt, welke door de rechtbank werden begroot op € 2.209,72. Toen de patiënt deze kostenveroordeling wenste te incasseren rees er een executiegeschil. Bij vonnis van 3 februari 2011¹² verbood de President van de Rechtbank Zutphen executie van de kostenveroordeling omdat de reeds betaalde slotbetaling van € 3.500 ook toereikend was om de proceskostenveroordeling hieruit te voldoen.

Overigens zitten er wel grenzen aan de omvangrijkheid van de schadebegroting die aan de deelgeschilrechter kan worden voorgelegd. Zo wees de deelgeschilrechter te Arnhem op 11 januari 2011¹³ een verzoek af omdat dit neer kwam op een verzoek om de volledige schadeomvang vast te stellen. In die zaak was eerder een bodemprocedure gevoerd waarin 10% proportionele aansprakelijkheid van een huisartsenpost was vastgesteld.¹⁴ Het verzoek van de patiënt om de schade vast te stellen, omvatte het nog resterende geschil en zou verder onderhandelen overbodig maken, aldus de rechtbank. Gelet hierop was er geen sprake van een deelgeschil in de zin van artikel 1019w Rv en werd het verzoek afgewezen. Omdat de afwijzing zo voor de hand lag oordeelde de rechtbank voorts dat een veroordeling van de huisartsenpost in de proceskosten van de patiënt niet op z'n plaats was.

9 Hoge Raad 6 juni 2005, NJ 2005, 324.

10 Zie voor een ander voorbeeld: Rb. Utrecht 23 maart 2011, LJN: BQ0094, JA 2011, 107. De rechtbank begrootte in die zaak het smartengeld voor een onnodig uitgevoerde operatie met als gevolg een ontsierend litteken op € 17.500. Een voorbeeld buiten het medische aansprakelijkheidsrecht is Rb. Breda (sector kanton, locatie Bergen op Zoom) 22 augustus 2001, LJN: BR7054, JA 2011, 186, waarin voor een amputatie van een wijsvinger, een PTSS en een goede behandelde neuroompijn een smartengeldvergoeding werd toegekend van € 13.500.

11 Rb. Zutphen 2 december 2010, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 3.

12 Pres. Rb. Zutphen 3 februari 2011, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 14.

13 V.zr. Rb. Arnhem 11 januari 2011, LJN: BP5033, JA 2011, 65.

14 Rb. Arnhem 10 maart 2010, LJN: BL8529, JA 2010, 73.

2.2 Vaststellen van de aansprakelijkheid

Een andere categorie van beschikkingen heeft betrekking op verzoeken aan de deelgeschilrechter om de aansprakelijkheid vast te stellen.¹⁵

Een voorbeeld hiervan is de beschikking van de Rechtbank 's-Gravenhage van 22 december 2010.¹⁶ In die zaak ging het om een patiënte die tijdens een bevalling van haar vierde kind een spoedkeizersnede had ondergaan. Direct na de geboorte van het kind had de gynaecoloog de mogelijkheid van gelijktijdige sterilisatie naar voren gebracht, waarmee patiënte instemde en waarna aansluitend de ingreep plaatsvond. Patiënte stelde later dat de sterilisatie zonder haar toestemming was verricht. De rechtbank oordeelde dat het ziekenhuis aansprakelijk was voor de uitgevoerde sterilisatie.¹⁷ Een ander voorbeeld is de uitspraak van de Rechtbank Breda van 3 januari 2011.¹⁸ In die zaak ging het om een 65-jarige patiënt die op de afdeling neurologie van het ziekenhuis was opgenomen in verband met een CVA. In verband met bij de patiënt aanwezige onrust, verwardheid en epileptische aanvallen, werd hij in bed gefixeerd door een zogenaamde 'Zweedse band' welke aan elkaar werd bevestigd met slotjes. In de nacht werd de patiënt op de grond aangetroffen met een bekkenfractuur. In de verpleegkundige rapportage was vermeld: "De heer is uit bed gevallen, slotje bleek defect". De rechtbank overwoog dat het slotje gebrekkig was omdat van een slotje dat wordt gebruikt bij fixatie van een patiënt in zijn bed, verwacht mag worden dat het niet opengaat door daaraan te trekken en achtte het ziekenhuis aansprakelijk voor het gebruik maken van gebrekkig hulpmiddelen als bedoeld in artikel 6:77 Burgerlijk Wetboek (BW).

Als voor de vaststelling van de aansprakelijkheid nadere bewijslevering nodig is, bijvoorbeeld in de vorm van een deskundigenbericht, is dat voor de deelgeschilrechter al snel reden te oordelen dat de zaak zich niet voor beslechting in een deelgeschil leent. Een voorbeeld hiervan is de beschikking van de Rechtbank Rotterdam van 13 april 2011.¹⁹ In die zaak verzocht de patiënt de rechtbank aansprakelijkheid van een oogarts vast te stellen voor een opgetreden visusvermindering wegens het missen van een diagnose dan wel het voorschrijven van verkeerde medicatie (Xalatan). Het verzoek werd afgewezen. De rechtbank overwoog daarbij dat voor vaststelling van de aansprakelijkheid nadere instructie vereist was in de vorm van in elk geval een deskundigenonderzoek, en wellicht nadere bewijsvoering (ten aanzien van bijvoorbeeld de duur van het Xalatan-gebruik). Daardoor woog de investering in tijd, geld en moeite die met de beslissing in het deelgeschil gepaard zou gaan, niet op tegen het belang van de vordering c.q. de bijdrage die een beslissing aan de totstandkoming van een minnelijke regeling zou kunnen leveren.²⁰

- 15 Dat in een deelgeschilprocedure ook een beslissing kan worden gevraagd met betrekking tot de aansprakelijkheidsvraag is door de wetgever ook in de parlementaire geschiedenis bevestigd (zie *Kamerstukken II* 2007/08, 31 518, nr. 3, p. 10).
- 16 Rb. 's-Gravenhage 22 december 2010, LJN: BO9396.
- 17 Een ander voorbeeld waarbij de deelgeschilrechter zich in medische aansprakelijkheidskwesties uitliet over de aansprakelijkheid is Rb. Zwolle-Lelystad 2 september 2011, LJN: BU1425.
- 18 Rb. Breda 3 januari 2011, LJN: BO9631, JA 2011, 27, NJF 2011, 225, VR 2011, 54.
- 19 Rb. Rotterdam 13 april 2011, LJN: BQ1123, JA 2011, 135, NJF 2011, 307, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 18.
- 20 Zie voor een ander voorbeeld waarbij het verzoek werd afgewezen omdat nadere bewijslevering nodig was: Rb. Maastricht 24 mei 2011, LJN: BQ5739, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 25. In die zaak was onder meer de vraag aan de orde of een arts zijn informatieplicht had geschonden.

2.3 Gebondenheid deskundigenbericht

Een andere categorie van beschikkingen heeft betrekking op verzoeken waarbij de deelgeschilrechter is gevraagd te bepalen dat een deskundigenrapport partijen bindt. Een voorbeeld daarvan is de beschikking van de Rechtbank Amsterdam van 20 januari 2011.²¹ Daar was door het ziekenhuis en de verzekeraar aansprakelijkheid erkend voor het niet adequaat behandelen van een ulcus op een onderbeen, waardoor een groot ontsierend litteken was ontstaan. In het kader van de schadeafwikkeling was op gezamenlijk verzoek een arbeidsdeskundige geraadpleegd met het verzoek het verlies aan verdienvermogen te bepalen. Het ziekenhuis en de verzekeraar konden zich echter niet vinden in de rapportage van de arbeidsdeskundige. Dit omdat de arbeidsdeskundige ervan uit was gegaan dat de patiënt als gevolg van de fout een zogeheten urenbeperking had in de uitoefening van zijn werkzaamheden, terwijl dat in de visie van het ziekenhuis en de verzekeraar niet vast stond. De rechtbank achtte dit bezwaar gegrond en het verzoek van de patiënt, om te bepalen dat het rapport als uitgangspunt diende te gelden voor de vaststelling van het verlies aan verdienvermogen, werd daarom afgewezen.

Dat een gezamenlijke rapportage partijen niet bindt, zoals in de hiervoor genoemde uitspraak, is overigens een uitzonderingssituatie. Indien er geen zwaarwegende bezwaren zijn tegen de rapportage, is het vaste rechtspraak dat partijen daaraan gebonden zijn.²² Er zijn een groot aantal deelgeschilbeschikkingen waarin dat (nogmaals) is bevestigd.²³

Andere voorbeelden waarbij de rechter zich uitliet over de gebondenheid van partijen aan een deskundigenbericht zijn de uitspraken van de Rechtbank Amsterdam van 23 december 2010,²⁴ waarin de rechtbank bevestigde dat partijen gebonden zijn aan een psychiatrische expertise in het kader van een voorlopig deskundigenonderzoek en de Rechtbank 's-Gravenhage van 12 april 2011,²⁵ waarin aan de bezwaren tegen een rapportage werd voorbijgegaan. Door vier jaar te wachten alvorens kritiek op de rapportage kenbaar te maken had de verzekeraar het vertrouwen gewekt dat hij zich daarbij had neergelegd.

2.4 Het gelasten van een deskundigenbericht

De deelgeschilrechter kan ook worden verzocht een deskundigenbericht te gelasten. Een voorbeeld (buiten het medisch aansprakelijkheidsrecht) waarbij de deelgeschilrechter een dergelijk verzoek honoreerde, is de uitspraak van de Kantonrechter Eindhoven van

21 Rb. Amsterdam 20 januari 2011, LJN: BQ1537.

22 Aan een zorgvuldig tot stand gekomen gezamenlijk rapport komt in beginsel immers dezelfde bewijskracht toe als aan een deskundigenbericht dat door de rechter is bevolen. Zie Rb. Utrecht 8 september 2011, L&S 2010, 191; Rb. Amsterdam 7 januari 2009, LJN: BH1287; Rb. Utrecht 12 mei 2004, nr. 174768/ HA RK 04-85; Rb. Amsterdam 25 september 2008, LJN: BG3863, JA 2008, 15; Rb. Roermond 27 februari 2009, *Nieuwsbrief Personenschade* 2008, nr. 4, p. 7. Dit terwijl de rechter deugdelijke argumenten moet hebben om een door hem benoemde deskundige niet te volgen (vgl. HR 19 oktober 2007, RvdW 2007, 887).

23 Voorbeelden (buiten het medische aansprakelijkheidsrecht) daarvan zijn de beschikkingen van: Rb. Amsterdam 28 oktober 2010, LJN: BO3227 (bezwaar van verzekeraar tegen expertise verworpen); Rb. Rotterdam 23 februari 2011, LJN: BP5418 (expertise op gezamenlijk verzoek is uitgangspunt); Rb. Rotterdam (sector kanton) 8 april 2011, LJN: BQ1679 (neurologische expertise is zorgvuldig tot stand gekomen en is voor partijen bindend); Rb. Utrecht 27 december 2010, LJN: BP3878 (gezamenlijk rapport neurochirurg is uitgangspunt).

24 Rb. Amsterdam 23 december 2010, LJN: BP1581.

25 Rb. 's-Gravenhage 12 april 2011, LJN: BQ5998.

23 december 2010.²⁶ Daar was in discussie of de arbeidsongeschiktheid van een werknemer een gevolg was van een arbeidsongeval. Primair verzocht de werknemer de kantonrechter te beslissen dat een medische expertise overbodig was omdat het causaal verband tussen het ongeval en de arbeidsongeschiktheid gegeven was, subsidiair verzocht de werknemer een verzekeringsgeneeskundige tot deskundige te benoemen. Het primaire verzoek werd door de deelgeschilrechter afgewezen, terwijl het subsidiaire verzoek om een verzekeringsarts tot deskundige te benoemen wel werd toegewezen.²⁷

Deze uitspraak is tegengesteld aan de hiervoor besproken uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 13 april 2011.²⁸ In die zaak verzocht de patiënt primair de aansprakelijkheid van een oogarts vast te stellen voor een opgetreden visusvermindering en subsidiair een deskundigenonderzoek te gelasten. In die zaak werd echter ook het subsidiaire verzoek afgewezen. De rechtbank overwoog daarbij dat het subsidiaire verzoek op zichzelf wellicht toewijsbaar zou kunnen zijn, maar dat daarvoor onvoldoende was gesteld (er waren geen vragen voorgesteld en geen namen van deskundigen genoemd).²⁹ Ook de Rechtbank Assen wees op 14 september 2011 een verzoek om in het kader van een deelgeschil een verzekeringsgeneeskundige en arbeidsdeskundige tot deskundige te benoemen af.³⁰ Deze uitspraken lijken blijk te geven van een zekere terughoudendheid van de deelgeschilrechter om een deskundigenbericht te bevelen. Ook het grote aantal deelgeschiluitspraken waarin de deelgeschilrechter het verzoek afwijst omdat een deskundigenbericht nodig is, wijst in die richting.³¹

Aangezien de deelgeschilrechter wel de mogelijkheid heeft een deskundigenbericht te gelasten, zijn dus met name redenen van efficiency die maken dat de deelgeschilrechter daar al gauw van af ziet (zie ook hierna par. 3.1). Of daarbij ook een rol speelt dat voor het vragen van een deskundigenbericht ook de weg van het voorlopig deskundigenbericht³² open staat, welke procedure niet als minder efficiënt kan worden beschouwd als een deelgeschilprocedure, is nog onduidelijk.³³ De uitspraak van de Rechtbank Breda van 2 mei 2011³⁴ wijst wel in die richting. In die zaak achtte de rechtbank het subsidiaire verzoek om een deskundige te benoemen niet-ontvankelijk. De rechtbank overwoog daarbij dat “voor de behandeling van een dergelijk verzoek een passend procesrechtelijk instrument in de vorm van het voorlopig deskundigenbericht bestaat.”

26 Rb. 's-Hertogenbosch (sector kanton, locatie Eindhoven) 23 december 2010, LjN: BO9650, L&S 2011, 11, JA 2011, 157.

27 Zie voor een ander voorbeeld ook: Rb. Amsterdam 23 december 2010, LjN: BP1581.

28 Rb. Rotterdam 13 april 2011, LjN: BQ1123, JA 2011, 106, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, nr. 18.

29 Zo ook: Rb. Breda 2 mei 2011, LjN: BQ3210, JA 2011, 128.

30 Rb. Assen 14 september 2011, LjN: BT1641, JA 2011, 185, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, nr. 39.

31 Voorbeelden daarvan zijn: Rb. Breda 4 juli 2007, LjN: BR0309, JA 2011, 169; Rb. Haarlem 12 mei 2011, LjN: BQ4765; Rb. Breda 2 mei 2011, LjN: BQ3210, JA 2011, 128; Rb. 's-Gravenhage 11 februari 2011, LjN: BP5391; Rb. 's-Gravenhage 4 mei 2011, LjN: BQ6069; Rb. Maastricht 24 mei 2011, LjN: BQ5739; Rb. Arnhem 7 september 2011, NJF 2011, 425.

32 Zie artikel 202 Rv.

33 Zie ook Van Klinken 2011 (zie noot 5), par. 3.3. Zij wijst erop dat als er primair om benoeming van een deskundige wordt verzocht er een oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van de deelgeschilprocedure.

34 Rb. Breda 2 mei 2011, LjN: BQ3210, JA 2011, 128.

3 Afwijzing verzoek op niet-inhoudelijke gronden

Artikel 1019z Rv bepaalt dat de deelgeschilrechter het verzoek kan afwijzen als de verzochte beslissing onvoldoende kan bijdragen aan de totstandkoming van een vaststellings-overeenkomst. De deelgeschilrechter komt dan aan de inhoudelijke beoordeling, of het verzoek zich wel voor toewijzing leent, niet meer toe. Zoals uit de hiervoor aangehaalde uitspraken blijkt zijn er de nodige uitspraken waarbij de deelgeschilrechter het verzoek op andere dan inhoudelijke gronden afwijst. Grofweg zijn er drie argumenten te onderscheiden waarop de deelgeschilrechter in dat geval zijn afwijzing baseert, te weten:³⁵

- 1) om redenen van efficiency;
- 2) er bestaat onvoldoende vooruitzicht op een buitengerechtelijke regeling;
- 3) het betreft geen deelgeschil.

3.1 Efficiency- of proportionaliteitstoets

In de parlementaire geschiedenis is bij herhaling naar voren gekomen dat de deelgeschilrechter dient af te wegen of de investering in tijd, geld en moeite wel opweegt tegen het belang van de vordering en de bijdrage die de beslissing aan de totstandkoming van een minnelijke regeling kan leveren.³⁶ De wetgever heeft daarbij aangegeven dat de geschillen waarvan te verwachten is dat de beantwoording daarvan kostbaar zal zijn en veel tijd in beslag zal nemen, bijvoorbeeld omdat uitvoerige bewijsvoering en deskundigenberichten nodig zijn, zich minder lenen voor behandeling in een deelgeschil.³⁷ Akkermans en De Groot noemen dit de 'proportionaliteitstoets'.³⁸ De Rechtbank Breda spreekt van een 'efficiencytoets'.³⁹

De min of meer standaardoverweging waarmee de deelgeschilrechter een verzoek wegens niet voldoen aan de proportionaliteits- c.q. efficiencytoets afwijst luidt als volgt: "de investeringen in tijd, geld en moeite die met een beslissing in het deelgeschil gepaard zou gaan wegen niet op tegen het belang van de vordering en de bijdrage die de beslissing aan de totstandkoming van een minnelijke regeling kan leveren." Voorbeelden waarbij het verzoek om een dergelijke reden werd afgewezen zijn de hiervoor besproken uitspraken van de Rechtbank Rotterdam van 13 april 2011⁴⁰ en de Rechtbank Maastricht van 24 mei 2011.⁴¹ In beide uitspraken werd overwogen dat nadere bewijslevering nodig is om tot een beslissing te kunnen komen en dat dit aan toewijzing van het verzoek in de weg staat.⁴²

35 Overigens voert de deelgeschilrechter die een verzoek op niet-inhoudelijke gronden afwijst doorgaans meerdere van deze argumenten aan. Er bestaat ook een zekere samenhang tussen deze gronden.

36 Zie o.a. *Kamerstukken II 2007/08*, 31 518, nr. 3, p. 18.

37 *Kamerstukken II 2007/08*, 31 518, nr. 3, p. 10.

38 Akkermans & De Groot 2010 (zie noot 4), p. 45.

39 Zie Rb. Breda 11 juli 2011, *LJN*: BR1988, *JA* 2011, 170.

40 Rb. Rotterdam 13 april 2011, *LJN*: BQ1123, *JA* 2011, 106, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 18.

41 Rb. Maastricht 24 mei 2011, *LJN*: BQ5739, *JA* 2011, 13, *NJF* 2011, 37.

42 Ook de eerder genoemde andere voorbeelden (buiten het medisch aansprakelijkheidsrecht) waarbij om die reden het verzoek werd afgewezen zijn daarvan voorbeelden: Rb. Breda 4 juli 2007, *LJN*: BR0309, *JA* 2011, 169; Rb. Haarlem 12 mei 2011, *LJN*: BQ4765; Rb. Breda 2 mei 2011, *LJN*: BQ3210, *JA* 2011, 128; Rb. 's-Gravenhage 11 februari 2011, *LJN*: BP5391; Rb. 's-Gravenhage 4 mei 2011, *LJN*: BQ6069; Rb. Maastricht 24 mei 2011, *LJN*: BQ5739; Rb. Arnhem 7 september 2011, *NJF* 2011, 425.

Hoewel de deelgeschilrechter hierin dus wel terughoudend is, heeft hij wel de vrijheid een nadere bewijsronde toe te laten. Een voorbeeld waarin de deelgeschilrechter dat wel toeliet is de beschikking van de Rechtbank Breda van 11 juli 2011,⁴³ waarin in een verkeersaansprakelijkheidskwestie de WAM-verzekeraar werd toegelaten te bewijzen dat de gordels niet werden gedragen. In dat geval werd door de deelgeschilrechter overwogen dat de bewijsvoering eenvoudig van aard was zodat het belang van de vordering en de bijdrage die zijn beslissing aan de totstandkoming van een minnelijke regeling kon leveren wel opwogen tegen de investering in tijd, geld en moeite die met de deelgeschilprocedure gepaard zou gaan.⁴⁴

3.2 Onvoldoende vooruitzicht op een buitengerechtelijke regeling

Een andere grond die de deelgeschilrechter nogal eens aanvoert om het verzoek niet inhoudelijk te beoordelen, is dat er 'onvoldoende vooruitzicht bestaat op een buitengerechtelijke regeling'. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als er geen onderhandelingen zijn c.q. hebben plaatsgevonden of als er naast het deelgeschil over wezenlijke andere geschilpunten ook nog geen overeenstemming is bereikt.⁴⁵ Een voorbeeld van de eerste categorie is de uitspraak van de Rechtbank Haarlem van 23 november 2010.⁴⁶ In die zaak verzocht de patiënt de aansprakelijkheid vast te stellen van een orthopedisch chirurg. De rechtbank wees het verzoek (zonder zitting) af omdat er geen concrete aanwijzingen waren dat er bij partijen bereidheid was om tot buitengerechtelijke onderhandelingen te komen. Derhalve was er onvoldoende perspectief dat het verzoek aan een buitengerechtelijke afhandeling zou kunnen bijdragen.⁴⁷ Dat het enkel ontbreken van onderhandelingen voor de deelgeschilrechter echter niet zonder meer doorslaggevend hoeft te zijn, valt af te leiden uit de eerder besproken uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 13 april 2011.⁴⁸ Daar over-

43 Rb. Breda 11 juli 2011, LJN: BR1988.

44 Zo ook Rb. Maastricht 23 augustus 2011, LJN: BT1939 (gelet op de verklaring van verzoeker dat er slechts enkele getuigen van de toedracht van het ongeval zijn, is niet te verwachten dat de bewijslevering complex, tijdrovend of kostbaar zal zijn); Rb. Utrecht 10 augustus 2011, LJN: BT8679 (werkgever mag bewijzen dat hij zijn zorgplicht is nagekomen) en Rb. 's-Gravenhage 9 augustus 2011, LJN: BU3478 (werkgever is aansprakelijk voor RSI werknemer, tenzij hij bewijst dat de vordering is verjaard).

45 In dat geval speelt uiteraard ook de efficiency een rol.

46 Rb. Haarlem 23 november 2010, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 5.

47 Andere voorbeelden (buiten het medische aansprakelijkheidsrecht) zijn: Rb. Haarlem (sector kanton) 20 juli 2011, nr. 506868/EJ EXPL 11-47 (verzoek afgewezen omdat aansprakelijkheid van de hand wordt gewezen en concrete schikkingsonderhandelingen wat betreft de aansprakelijke partij niet aan de orde zijn); Rb. Dordrecht (sector kanton) 6 juli 2011, nr. 278291 HA VERZ 11-156 (verzoek afgewezen omdat in het verzoekschrift een overzicht van de onderhandelingen ontbreekt en niet gebleken is van buitengerechtelijke onderhandelingen en een deelgeschilprocedure niet tot strekking heeft partijen tot onderhandelen te forceren); Rb. Arnhem 8 juni 2011, LJN: BQ9096, NJF 2011, 286, JA 2011, 156 (buitengerechtelijke traject is (nog) niet van de grond gekomen); Rb. Maastricht 19 april 2011, LJN: BQ5644, NJF 2011, 286 (nu er geen sprake is geweest van gestokte onderhandelingen tussen partijen welke door een rechterlijke beslissing omtrent het deelgeschil weer op gang kunnen worden getrokken is er geen sprake van een deelgeschil); Rb. 's-Gravenhage 30 maart 2011, LJN: BQ0359 (door het gebrek aan eerdere buitengerechtelijke onderhandelingen ontbreken concrete aanwijzingen dat partijen tot een vaststellingsovereenkomst zouden kunnen komen); Rb. Arnhem (sector kanton) 29 augustus 2011, nr. 74959 (geen reëel perspectief op totstandkoming vaststellingsovereenkomst); Rb. Maastricht 10 augustus 2011, nr. 16 814 / HA RK 1180 (partijen hebben geen onderhandelingen gevoerd).

48 Rb. Rotterdam 13 april 2011, LJN: BQ1123, JA 2011, 106, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 8.

woog de deelgeschilrechter dat een beslissing in deelgeschil er juist toe kan leiden dat de onderhandeling op gang komen.

Er kan ook onvoldoende vooruitzicht bestaan op een gerechtelijke regeling indien er sprake is van een groot aantal andere geschilpunten. De Rechtbank Arnhem wees op 18 april 2011 het verzoek af.⁴⁹ Dit onder verwijzing naar de parlementaire geschiedenis.

3.3 *Het betreft geen deelgeschil*

Een voorbeeld waarbij de deelgeschilrechter van oordeel is dat er geen sprake is van een deelgeschil is de hiervoor genoemde uitspraak van de Rechtbank Arnhem van 11 januari 2011 waarbij het verzoek neer kwam op een verzoek om de volledige schade vast te stellen.⁵⁰ Dit bracht in de visie van de rechtbank mee dat geen sprake was van een deelgeschil maar van het totale geschil.⁵¹ Een voorbeeld waarbij in de visie van de deelgeschilrechter eveneens geen sprake was van een deelgeschil, is de beslissing van de Rechtbank Roermond van 9 februari 2011.⁵² In die zaak had een patiënt om toewijzing van een voorschot op schadevergoeding verzocht. Omdat de verzochte beslissing beperkt was tot de gevorderde bevoorschotting, droeg een beslissing naar het oordeel van de deelgeschilrechter echter niet bij aan de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst en werd het verzoek om die reden afgewezen.⁵³

4 Kostenvergoeding

De Wet deelgeschillen voorziet in een proceskostenregeling die voor benadeelden de drempel om een deelgeschil aan de rechter voor te leggen zoveel mogelijk wegneemt. Artikel 1019aa Rv bepaalt dat de kosten op dezelfde wijze dienen te worden vastgesteld als de buitengerechtelijke kosten als bedoeld in artikel 6:96 lid 2 BW. Dat betekent dat de kosten dus niet volgens een forfaitair (liquidatie)tarief worden vastgesteld, zoals bij proceskosten in de bodemprocedure het geval is en welke over het algemeen slechts toereikend zijn om een deel van de daadwerkelijke kosten te compenseren. Uitgangspunt bij de deelgeschilprocedure is een vergoeding van alle gemaakte kosten, mits deze voldoen aan de zogenoemde dubbele redelijkheidstoets. Indien het verzoek wordt afgewezen, betekent dit dan ook

49 Rb. Arnhem 18 april 2011, L/JN: BQ5786 ("Blijkt er bijvoorbeeld dat naast het deelgeschil over wezenlijk andere geschilpunten ook nog geen overeenstemming is bereikt, dan is de zaak (nog) niet geschikt voor een deelgeschilprocedure" (*Kamerstukken II* 2008/09, 31 518, nr. 8, p. 8). Zo ook: Rb. Arnhem 7 september 2011, NJF 2011, 425.

50 Rb. Arnhem 11 januari 2011, L/JN: BP5033, JA 2011, 65.

51 Andere voorbeelden hiervan buiten het medische aansprakelijkheidsrecht zijn: Rb. Assen 6 juli 2011, JA 2001, 168; Rb. Maastricht (sector kanton) 12 januari 2011, nr. 398420; Rb. 's-Gravenhage 28 februari 2011, nr. 381933 / HA RK 10-692; Rb. Arnhem 8 juni 2011, JA 2011, 156; Rb. Breda 2 mei 2011, JA 2011, 128 en Rb. Arnhem 7 september 2011, NJF 2011, 425.

52 Rb. Roermond 9 februari 2011, L/JN: BQ3182.

53 Anders Rb. Arnhem 18 april 2011, L/JN: BQ5786.

niet dat de kostenvergoeding eveneens niet wordt gehonoreerd. Ook in de parlementaire geschiedenis heeft de wetgever hierop gewezen.⁵⁴

In zaken waarin de aansprakelijkheid gegeven is, toont de deelgeschilrechter zich ook niet snel bereid geen kostenveroordeling uit te spreken. De toets die hij hierbij aanlegt, namelijk dat het niet onredelijk was de gemaakte kosten te maken, wordt – ook in geval van een afwijzing van het verzoek – meestal wel doorstaan. Daarbij is wel onzeker of de deelgeschilrechter in de toekomst zo ruimhartig zal blijven in het toekennen van kostenveroordelingen. Zo overwoog de Rechtbank 's-Gravenhage op 28 februari 2011⁵⁵ dat gelet op de betrekkelijk korte tijd dat de Wet deelgeschillen in werking is, van een vaste lijn in de rechtspraak over het begrip deelgeschil nog geen sprake is en dat tegen deze achtergrond het ingediende verzoekschrift niet bij voorbaat als volstrekt onnodig of kansloos kon worden beschouwd, zodat de gevorderde € 5.826,60 werd toegewezen.⁵⁶ Indien de aansprakelijkheid (nog) niet vaststaat, komt het voor dat de deelgeschilrechter de kosten nog niet toewijst maar wel begroot. Dit voor het geval de aansprakelijkheid alsnog komt vast te staan.⁵⁷

Niettemin zijn er inmiddels ook wel wat voorbeelden waarbij de deelgeschilrechter een kostenveroordeling afwijst. Voorbeelden hiervan zijn: Rechtbank Maastricht 24 mei 2011,⁵⁸ Rechtbank Roermond 9 februari 2011,⁵⁹ Rechtbank Breda 2 mei 2011,⁶⁰ Rechtbank Arnhem 11 januari 2011,⁶¹ Rechtbank Maastricht 16 februari 2011,⁶² Kantonrechter Maastricht 12 januari 2011,⁶³ Rechtbank 's-Hertogenbosch 9 juni 2011⁶⁴ en Rechtbank Zutphen 20 oktober 2011.⁶⁵

Er zijn voorbeelden waarbij de rechter bij zijn kostenveroordeling rekening houdt met het feit dat het verzoek werd afgewezen. Zo overwoog de Rechtbank Haarlem op 12 mei 2011⁶⁶ dat mede om die reden van de gevorderde € 17.130 'slechts' een bedrag van € 2.500 kon worden toegewezen. Ook het feit dat het belang van de zaak relatief beperkt is,

54 Zie *Kamerstukken II* 2007/08, 31 518 nr. 3, p. 12 ("Daarbij dient de rechter de zogenaamde dubbele redelijkheidstoets te hanteren: het dient redelijk te zijn dat deze kosten zijn gemaakt en de hoogte van deze kosten dient eveneens redelijk te zijn. Dit betekent dat indien een deelgeschilprocedure volstrekt onnodig of onterecht is ingesteld, de kosten daarvan niet voor vergoeding in aanmerking komen. Dit dient overigens te worden onderscheiden van de situatie waarin de rechter het verzoek afwijst zonder dat daarvan sprake is. In dat geval kunnen de kosten van de voorgestelde procedure ook voor vergoeding in aanmerking komen, indien het redelijk was om de met de procedure gemoeide kosten te maken. Vereist is dan wel dat die kosten zijn gemaakt als gevolg van een gebeurtenis waarvoor aansprakelijkheid bestaat en zij tevens in een zodanig verband daarmee staan dat zij aan de daarvoor aansprakelijke persoon kunnen worden toegerekend (vgl. HR 11 juli 2003, NJ 2005, 50)").

55 Rb. 's-Gravenhage 28 februari 2011, nr. 381933 / HA RK 10-692.

56 Zo ook: Rb. 's-Gravenhage (sector kanton, locatie Gouda) 4 mei 2011, LJN: BQ6069, JA 2011, 139.

57 Zie Rb. Rotterdam 13 april 2011, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 18; Rb. Arnhem (sector kanton) 29 augustus 2011, nr. 749591 en Rb. Dordrecht (sector kanton) 6 juli 2011, nr. 060711.

58 Rb. Maastricht 24 mei 2011, LJN: BQ5739.

59 Rb. Roermond 9 februari 2011, LJN: BQ3182.

60 Rb. Breda 2 mei 2011, LJN: BQ3210.

61 V.zr. Rb. Arnhem 11 januari 2011, LJN: BP5033, JA 2011, 65.

62 Rb. Maastricht 16 februari 2011, LJN: BP4792.

63 Rb. Maastricht (sector kanton) 12 januari 2011, nr. 398420.

64 Rb. 's-Hertogenbosch 9 juni 2011, LJN: BQ7692.

65 Rb. Zutphen 20 oktober 2011, LJN: BU1420.

66 Rb. Haarlem 12 mei 2011, LJN: BQ4765.

kan een reden zijn voor matiging. Een voorbeeld hiervan is de uitspraak van de Kantonrechter Rotterdam van 11 juli 2011.⁶⁷ Daar werd aansprakelijkheid van de gemeente als wegbeheerder aangenomen voor een uitstekende stoeptegels. Benadeelde had hierdoor haar enkel verstuikt. Gelet op het financiële belang van de zaak achtte de kantonrechter een totale kostenvergoeding van € 1.000 redelijk. Dit terwijl uit een specificatie van de gemachtigde bleek dat de kosten tot aan de zitting reeds € 1.550,35 bedroegen.

Er is zelfs een beschikking waarin de benadeelde in de kosten van de aansprakelijke partij werd veroordeeld omdat het verzoek 'tegen beter weten in' was ingesteld. Dit is de uitspraak van de Rechtbank Assen van 6 juli 2011,⁶⁸ waarbij de benadeelde in de kosten van de verzekeraar werd veroordeeld en waarbij deze kosten in redelijkheid op het door de verzekeraar verzochte bedrag van € 5.000 werden begroot. Omdat het wettelijk systeem niet in een dergelijke kostenveroordeling voorziet en niet snel kan worden aangenomen dat sprake is van misbruik van recht om een deelgeschil aan te spannen, valt niet te verwachten dat deze uitspraak veel navolging zal gaan vinden.

Uit de uitspraken blijkt dat er nogal eens discussie is over welk uurtarief in het kader van een deelgeschil redelijk is. De uitspraken hierover lopen zeer uiteen en er worden uurtarieven redelijk geacht van € 120⁶⁹ tot en met € 291 per uur, exclusief 5% kantoorkosten en BTW.⁷⁰ Net als met het totaal aantal in rekening te brengen uren, valt er weinig peil op te trekken wat de deelgeschilrechter in een concreet geval redelijk acht. Hij motiveert dit in de regel ook niet uitvoerig. Vaak wordt volstaan met de opmerking dat het toegewezen tarief niet onredelijk of ongebruikelijk is. Indien partijen voorafgaand aan het deelgeschil van een bepaald uurtarief zijn uitgegaan, ligt het al snel in de reden dat dit tarief ook redelijk is voor de werkzaamheden die in het kader van het deelgeschil zijn verricht.⁷¹ In een aantal gevallen wordt verwezen naar de ASP-richtlijnen of het curatorentarief. Een voorbeeld waarbij een uurtarief van € 290⁷² redelijk werd geacht en dit wel meer uitvoerig werd gemotiveerd is de beschikking van de Rechtbank Breda van 3 januari 2011,⁷³ waarin het volgende werd overwogen: "Tussen partijen is niet in geschil dat de raadsman van [verzoeker] zich heeft toegelegd op de behandeling van personenschadezaken, hetgeen mag worden afgeleid uit zijn lidmaatschap van de specialistenverenigingen LSA en ASP, alsmede dat hij meer dan 25 jaar ervaring heeft op dit vakgebied, zodat de rechtbank dit als uitgangspunt zal hanteren bij de beoordeling van de redelijkheid van het gehanteerde uurtarief. Tevens neemt zij bij die beoordeling in aanmerking de niet weersproken aard en ernst van het letsel van [verzoeker] en de niet betwiste gevolgen daarvan (rolstoelafhankelijk-

67 Rb. Rotterdam (sector kanton) 11 juli 2011, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, 37.

68 Rb. Assen 6 juli 2011, *LJN*: BR0730, *JA* 2011, 168.

69 Rb. Utrecht 27 oktober 2010, *LJN*: BO2891.

70 Rb. Amsterdam 20 januari 2011, *LJN*: BQ1537.

71 Zie: Rb. Breda (sector kanton, locatie Bergen op Zoom) 22 augustus 2011, *LJN*: BR7054, *JA* 2011, 186; Rb. Utrecht 27 oktober 2010, *LJN*: BO2891 en Rb. Arnhem 7 september 2011, *NJF* 2011, 425.

72 Andere voorbeelden waarbij een dergelijk uurtarief werd gehanteerd zijn: Rb. Arnhem (sector kanton) 8 juni 2011, *LJN*: BQ9096, *JA* 2011, 156; Rb. Roermond 9 februari 2011, *LJN*: BQ3182; Rb. Breda 2 mei 2011, *LJN*: BQ3210, *JA* 2011, 128; V.zr. Rb. Arnhem 11 januari 2011, *LJN*: BP5033, *JA* 2011, 65; Rb. Maastricht 16 februari 2011, *LJN*: BP4792; Rb. Maastricht 12 januari 2011, nr. 398420; Rb. Amsterdam 20 januari 2011, *LJN*: BQ1537; Rb. Rotterdam (sector kanton) 8 april 2011, *LJN*: BQ1679; Rb. Amsterdam 23 december 2010, *LJN*: BP1581.

73 Rb. Breda 3 januari 2011, *LJN*: BO9631, *JA* 2011, 27, *NJF* 2011, 25, *VR* 2011, 54.

heid en aanpassingen in de woning), zij het dat er nog geen duidelijkheid bestaat over het uiteindelijke financiële belang van de zaak. [Verzoeker] heeft tijdens de mondelinge behandeling gewezen op een publicatie van mr. J.F. Roth in *Letsel & Schade* (L&S 2010, nr. 3, p. 19 e.v.), waarin een inventarisatie gemaakt is van in de letselschadeadvocatuur gehanteerde (en door verschillende gerechten redelijk geachte) tarieven. Daaruit blijkt dat het door de raadsman van [verzoeker] gehanteerde uurtarief voor een ervaren en gespecialiseerde advocaat niet ongebruikelijk is, ongeacht de exacte hoogte van de schade.”

Een voorbeeld waarbij een dergelijk tarief ook aanvaardbaar werd geacht is de beschikking van de Rechtbank Utrecht van 9 februari 2011⁷⁴ waarin door de deelgeschilrechter als volgt werd overwogen: “De rechtbank acht een tarief voor een gespecialiseerd advocaat verdedigbaar en zal dit tarief vaststellen op het zogenoemde ‘curatorentarief’ x de factor 1,5, dus op € 291 exclusief BTW.” Overigens bracht de rechtbank in die uitspraak wel het aantal uren in verband met het opstellen van het verzoekschrift aanzienlijk terug. Van de gevorderde 70,95 uur werd ‘slechts’ een vergoeding redelijk geacht voor twintig uur. Gelet op het feit dat een tarief van een specialist werd gehanteerd, mag ook worden verwacht dat het aantal gemaakte uren daarmee in verhouding is.⁷⁵

5 Conclusie

Sinds de inwerkingtreding van de Wet deelgeschillen op 1 juli 2010 is een groot aantal deelgeschiluitspraken geweest. Een aanzienlijk deel daarvan heeft betrekking op medische aansprakelijkheid. De verzoeken die aan de deelgeschilrechter kunnen worden voorgelegd zijn zeer divers. Er kan bijvoorbeeld worden verzocht een beslissing te nemen over de aansprakelijkheid, bepaalde schadeposten vast te stellen of gevraagd worden te bepalen dat een deskundigenbericht partijen bindt. De deelgeschilrechter toont zich terughoudend in het gelasten van deskundigenberichten. De geschillen die de deelgeschilrechter worden voorgelegd onderscheiden zich qua onderwerp in elk geval niet van de reeds bestaande jurisprudentie. Dat er door de deelgeschilrechters jurisprudentie wordt gecreëerd over onderwerpen waarover tot nu toe nauwelijks richtinggevende rechtspraak voor handen was,⁷⁶ kan (nog) niet worden gezegd. Gelet op de relatief korte tijd sinds de Wet deelgeschillen in werking is getreden, is het daarvoor misschien ook nog te vroeg.

De deelgeschilrechter die over het verzoek oordeelt, toetst allereerst of de investeringen in tijd, geld en moeite die met beslissingen gepaard gaan wel opwegen tegen het belang van de vordering en de bijdrage die de beslissingen aan de totstandkoming van een minnelijke regeling kunnen leveren. Dit wordt de zogeheten proportionaliteits- of efficiencytoets genoemd. Er zijn diverse uitspraken waarbij het verzoek werd afgewezen omdat het verzoek deze toets niet kon doorstaan. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn in zaken waarbij nadere bewijslevering nodig is en deze als niet van weinig complexe aard kan worden

⁷⁴ Rb. Utrecht 9 februari 2011, LJN: BP5568, *Nieuwsbrief Personenschade* 2011, nr. 13.

⁷⁵ Ook de Rb. Breda 3 januari 2011, LJN: BO9631, wees daarop: “Op zichzelf is het juist dat een gespecialiseerde en ervaren advocaat geacht moet worden sneller te kunnen werken dan een onervaren en niet gespecialiseerde collega, hetgeen ook ten dele zijn hogere uurtarief zal rechtvaardigen.”

⁷⁶ Zie A.J. Akkermans, ‘De normstellende betekenis van de deelgeschilrechter: rechtsvorming als remedie tegen overbelasting van de rechtspraak’, *Verkeersrecht* 2010, nr. 6, p. 177-179.

beschouwd, of dat er onvoldoende perspectief bestaat dat na het geven van de beslissing er een buitengerechtelijke regeling kan worden bereikt. Hiervan kan sprake zijn als er geen onderhandelingen hebben plaatsgevonden of er veel meer geschilpunten zijn. Of de deelgeschiluitspraken er in de praktijk ook daadwerkelijk aan bijdragen dat de vastgelopen onderhandelingen vlot worden getrokken, is nog onduidelijk. Tot nu toe zijn er geen uitspraken gepubliceerd waarin na een uitspraak in een deelgeschil de zaak aan de bodemrechter werd voorgelegd, maar waarschijnlijk is dat slechts een kwestie van tijd.⁷⁷ In de literatuur wordt betoogd dat het effect van de deelgeschilprocedure op het verloop van de onderhandelingen veel groter is dan uit de aantallen uitspraken blijkt. In hun artikel 'Effect deelgeschilprocedure veel groter dan zichtbaar aan alleen het aantal uitspraken'⁷⁸ concluderen Van en Akkermans dat in de meeste gevallen het louter dreigen met een deelgeschil er reeds toe leidt dat de verzekeraar de benadeelde geheel of gedeeltelijk tegemoet komt.

De kosten van het deelgeschil komen op dezelfde wijze voor vergoeding in aanmerking als de buitengerechtelijke kosten ex artikel 6:98 lid 2 BW. In het kader van het deelgeschil begroot de rechter deze kosten en hij geniet daarbij veel vrijheid. Dat geldt zowel voor de besluitvorming om een kostenvergoeding al dan niet toe te kennen als voor vaststelling van de hoogte daarvan. Het enkele feit dat het verzoek wordt afgewezen is onvoldoende om geen kostenvergoeding toe te kennen. Het gaat erom dat gezegd kan worden dat het niet onredelijk was de gemaakte kosten te maken. Uit de jurisprudentie blijkt dat de deelgeschilrechter vooralsnog niet snel tot een dergelijke conclusie komt, zodat van een procesrisico niet of nauwelijks sprake is. Indien de jurisprudentie meer is uitgekristalliseerd, zal dit mogelijk anders komen te liggen. Dit zal mogelijk oneigenlijk gebruik van de deelgeschilprocedure kunnen beperken.⁷⁹

Het verschilt sterk van geval tot geval welk uurtarief c.q. welke hoogte van de kostenvergoeding de rechter in een concreet geval toekent. De rechtszekerheid is hierdoor laag. Gelet hierop lijkt het wenselijk, zoals ook wel in de literatuur wordt betoogd, dat er een zekere standaardisatie gaat plaatsvinden.⁸⁰

77 De in de wet opgenomen evaluatie na vier jaar zal hier vermoedelijk in elk geval duidelijkheid over brengen.

78 Van & Akkermans 2011 (zie noot 5), p. 82-88.

79 Ook Van Klinken wijst op het risico dat vanwege het systeem van kostenvergoedingen een deelgeschilprocedure wordt ingezet zonder dat dit toegevoegde waarde heeft. Zie Van Klinken 2011 (noot 5), hoofdstuk 5, kritiekpunt 2.

80 Ook Van Klinken pleit ervoor dat de kosten die met het voeren van een deelgeschil zijn gemoeid worden gestandaardiseerd. Zie Van Klinken 2011 (noot 5), hoofdstuk 5, kritiekpunt 8.